

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

Privind propunerea de prelungire a stării de urgență

În temeiul art. 15 și art. 18 alin. (2) din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 132-137, art. 696), cu modificările ulterioare, și în baza Raportului Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova privind necesitatea prelungirii stării de urgență, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se ia act de Raportul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova privind necesitatea prelungirii stării de urgență.

2. Se înaintează Parlamentului propunerea privind prelungirea pentru o perioadă de 60 de zile, începând cu 6 decembrie 2022, a stării de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, declarată prin Hotărârea Parlamentului nr. 41/2022 și prelungită prin Hotărârea Parlamentului nr. 105/2022, Hotărârea Parlamentului nr. 163/2022, Hotărârea Parlamentului nr. 245/2022 și Hotărârea Parlamentului nr. 278/2022.

3. Se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de hotărâre a Parlamentului privind prelungirea stării de urgență.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Andrei SPÎNU

Ministrul afacerilor interne

Ana Revenco

Ministrul muncii
și protecției sociale

Marcel Spatari

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**HOTĂRÂRE**
privind prelungirea stării de urgență

În temeiul art. 66 lit. m) din Constituția Republicii Moldova, al art. 15 și art. 18 alin. (2) din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 132-137, art. 696), cu modificările ulterioare, având în vedere propunerea Guvernului Republicii Moldova, care are la bază Raportul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova privind necesitatea prelungirii stării de urgență, precum și ținând cont de situația legată de securitatea regională și pericolul la adresa securității naționale,

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. – Starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, declarată prin Hotărârea Parlamentului nr. 41/2022 și prelungită prin Hotărârea Parlamentului nr. 105/2022, Hotărârea Parlamentului nr. 163/2022, Hotărârea Parlamentului nr. 245/2022 și Hotărârea Parlamentului nr. 278/2022, se prelungește cu 60 de zile începând cu data de 6 decembrie 2022.

Art. 2. – Abilitarea Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova de a emite dispoziții pe perioada stării de urgență în vederea punerii în executare a măsurilor prevăzute la art. 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 41/2022 rămâne aplicabilă pe durata prelungirii stării de urgență.

Art. 3. – Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova sunt obligatorii și executorii pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova.

Art. 4. – Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova intră în vigoare în momentul emiterii.

Art. 5. – Parlamentul Republicii Moldova va informa, în termen de 3 zile, Secretarul General al ONU și Secretarul General al Consiliului Europei despre prezenta hotărâre și cauzele adoptării acesteia.

Art. 6. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se aduce de îndată la cunoștința populației prin mijloacele de informare în masă și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de hotărâre a Parlamentului privind prelungirea
stării de urgență

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de hotărâre a Parlamentului privind prelungirea stării de urgență a fost elaborat de Ministerul Afacerilor Interne.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

La data de 24 februarie 2022, la propunerea Guvernului Republicii Moldova, prin Hotărârea nr. 41/2022, Parlamentul a declarat starea de urgență pe întreg teritoriul țării, ținând cont de pericolul iminent la adresa securității naționale provocat de războiul din Ucraina. Ulterior, starea de urgență a fost prelungită prin Hotărârile Parlamentului nr. 105/2022, 163/2022, 245/2022 și nr. 278/2022. Măsurile adoptate în această perioadă au fost necesare pentru a putea gestiona o situație fără precedent, în care războiul din Ucraina a dus la suprapunerea crizelor energetică și a refugiaților cu amenințările la adresa securității, inclusiv care vizează destabilizarea Republicii Moldova. Acțiunile Guvernului și ale Comisiei pentru Situații Excepționale nu au depășit limitele mandatului atribuit de către Parlament. De asemenea, nu au existat ingerințe în privința exercitării drepturilor fundamentale ale cetățenilor, iar Guvernul și Comisia pentru Situații Excepționale au acționat într-un mod transparent, derogările de la cadrul legal fiind proporționale și necesare pentru gestionarea și depășirea situației de urgență.

Efectele războiului din Ucraina se resimt tot mai pronunțat în țara noastră, iar ultimele atacuri cu rachete ale Federației Ruse, având ca țintă infrastructura energetică a țării vecine, au avut un impact negativ direct asupra securității energetice a Republicii Moldova.

Astfel, la 15 și respectiv, 23 noiembrie ale anului 2022 bombardamentele din Ucraina au cauzat deconectarea sistemului electroenergetic al Republicii Moldova, sistemele ambelor țări fiind interconectate cu sistemul energetic european. Ca urmare, ambele pene de curent au provocat disfuncționalități ale transportului public, dar și a circulației rutiere în urbe ca urmare a nefuncționării sistemului de dirijare a circulației rutiere (semafoare), persoane blocate în ascensoare, paralizarea activității infrastructurii critice, căderea rețelelor de telefonie mobilă, lipsa iluminatului stradal, deconectări ale sistemelor vitale (alimentare cu apă, încălzire), perturbări în activitatea serviciilor de urgență etc.

Concomitent, potrivit rapoartelor analitice Federația Rusă va continua atacurile asupra infrastructurii energetice a Ucrainei cu o regularitate ce circa o dată la 7-10 zile. În toată această perioadă cu o probabilitate ridicată va fi afectat și sistemul energetic al Republicii Moldova. Adică, Republica Moldova se va confrunta cel puțin o dată pe săptămână cu ”blackout”, iar timpul de reanimare a sistemului energetic ar putea dura 1-24 de ore, în funcție de gradul de defectiune, condițiile climaterice etc.

De asemenea, de la începutul războiului au fost înregistrate peste 1,6 milioane intrări în țară ale cetățenilor ucraineni. Peste 85 mii cetățeni străini continuă să se afle și astăzi în țara noastră, dintre care mai mult de jumătate (peste 42,3 mii) sunt copii minori. În total, au fost recepționate peste 11 061 cereri de azil.

Deconectările frecvente de energie electrică pe partea ucraineană cauzează sistarea activității punctelor de trecere a frontierei pe partea Ucrainei, ceea ce pune presiune mecanismul de gestionare a fluxului migrațional pe sensul de intrare în Republica Moldova.

Toate aceste amenințări și riscuri sunt de natură să impună necesitatea, în continuare, a mecanismelor decizionale conferite de cadrul normativ intern, ce permit luarea unor decizii prompte, ca răspuns necesar la acțiunile care le-au determinat.

Deși există un contract de furnizare a gazelor naturale dintre SA „Moldovagaz” și SAP „Gazprom”, ultima nu a rezervat suficiente capacități de transportare a gazelor naturale către Republica Moldova pentru luna noiembrie (doar 51 % din volumul de gaze naturale coordonat) și pentru decembrie (doar 43,5 % din volumul de gaze naturale coordonat).

În acest context, există riscul iminent, ca începând cu 1 decembrie, livrările de gaze naturale de la SAP „Gazprom” către Republica Moldova să fie reduse cu 56,5%, sau chiar 100% (ținând cont de practica SAP „Gazprom” în raport cu alte țări europene către care a suspendat livrările de gaze naturale 100% cu toate că existau capacități rezervate).

Referitor la livrările de energie electrică, începând cu 11 octombrie 2022, importurile de energie electrică din Ucraina au fost stopate, urmare a deteriorărilor semnificative ale infrastructurii critice ale acesteia. Mai mult, începând cu 01 noiembrie 2022, Centrala termoelectrică de la Cuciurgan a sistat livrările de energie electrică către malul drept. Astfel, prin Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 42 din 13 octombrie 2022 a fost declarată situația excepțională pe piața energiei electrice - situație de alertă în conformitate cu prevederile Regulamentului și Planului de acțiuni privind situațiile excepționale pe piața energiei electrice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 149/2019.

Această situație fără precedent pentru securitatea aprovizionării Republicii Moldova cu energie electrică și gaze naturale pe termen scurt impune necesitatea prelungirii stării de urgență, pentru a dispune de posibilitatea de intervenție promptă, cum este cazul în situația limitărilor de furnizare a gazelor sau deficitul de energie electrică.

În contextul riscurilor și amenințărilor existente, în scopul asigurării securității aprovizionării cu resurse energetice, al gestionării fluxului de refugiați și a riscurilor de securitate, pe baza abilitării legale, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova a adoptat mai multe dispoziții importante pentru administrarea și depășirea, în regim de urgență, a consecințelor războiului din Ucraina și a efectelor colaterale ale acestuia pentru Republica Moldova.

În situația actuală este nevoie și în continuare de pârghii și instrumente care să permită luarea deciziilor rapide și eficiente, care nu pot fi adoptate în condițiile cadrului normativ obișnuit. Având în vedere cele menționate, precum și riscurile la adresa securității naționale și ordinii constituționale ale Republicii Moldova, în

strictă conformitate cu prevederile Legii nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, se propune Parlamentului prelungirea pentru o perioadă de 60 de zile, începând cu 06 decembrie 2022, pe întreg teritoriul țării, a stării de urgență declarată prin Hotărârea Parlamentului nr. 41/2022 și prelungită prin Hotărârile Parlamentului nr. 105/2022, 163/2022, 245/2022 și 278/2022.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Nu se aplică.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Având în vedere situația și evoluțiile descrise, se propune Parlamentului prelungirea, pe întreg teritoriul țării, pentru o perioadă de 60 de zile, începând cu data de 06 decembrie 2022, a stării de urgență declarată prin Hotărârea Parlamentului nr. 41/2022 și prelungită prin Hotărârile Parlamentului nr. 105/2022, 163/2022, 245/2022 și 278/2022. Prolungirea stării de urgență aplicabilă începând cu data de 06 decembrie 2022 se aduce de îndată la cunoștința populației prin mijloacele de informare în masă și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Pe durata stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va emite dispoziții cu caracter obligatoriu și executoriu pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova.

Proiectul de hotărâre a Parlamentului supus dezbaterii și aprobării conține și norma privind aplicabilitatea abilitării Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova de a emite dispoziții pe perioada stării de urgență, în vederea punerii în executare a măsurilor prevăzute deja de art. 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 41/2022, niciuna dintre aceste măsuri nefiind propusă spre a fi modificată sau completată.

5. Fundamentarea economico-financiară

Mijloacele financiare necesare pentru implementarea prevederilor proiectului de hotărâre vor fi evaluate pe parcurs, în funcție de evoluția situației, și vor fi asigurate din bugetul de stat și/sau din alte surse legal constituite.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect nu necesită elaborarea sau modificarea unor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Pentru elaborarea proiectului au fost consultate opiniile autorităților și instituțiilor publice competente, inclusiv în cadrul ședinței Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, propunându-se prelungirea stării de urgență.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de act normativ nu cade sub incidența expertizei anticorupție potrivit art.28 din Legea integrității nr.82/2017 și art.35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de hotărâre nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul nu cade sub incidența expertizei juridice enunțate la art.37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Cancelaria de Stat ajustând proiectul de act normativ din punct de vedere redacțional și tehnico-legislativ în vederea prezentării versiunii finale a acestuia spre examinare în ședința Guvernului, în ordinea exprimată la pct. 234 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare a fi efectuate în condițiile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Ministru al afacerilor interne

Ana REVENCO